

СТАНОВИЩЕ
от доц. д-р Иван Петров Видолов

член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“, обявен в ДВ, бр. 83 от 17 октомври 2017 г. от Софийския Университет „Св. Климент Охридски“

I. Данни за процедурата

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „Професор“, в област на висшето образование 3. Стопански, социални и правни науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Наказателен процес“ е обявен за нуждите на катедра „Наказателноправни науки“ на Юридическия факултет при Софийския университет „Св. Климент Охридски“, като обявата е публикувана в ДВ, бр. 83 от 17 октомври 2017 г. Съставът на научното жури е определен със Заповед № РД 38-712/23.11.2017 г. на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Единствен кандидат в процедурата за заемане на академичната длъжност е доц. д-р Георги Иванов Митов.

II. Данни за кандидата

Доц. д-р Георги Митов е завършил висше образование по специалността „Право“ през 1988 г. в Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. През 2010 г. придобива образователна и научна степен „доктор“ по „Наказателен процес“ и научна степен „Доктор на юридическите науки“, по същата специалност през 2016 г. През 2013 г. заема академичната длъжност „доцент“. Професионалният му път е свързан с академична кариера в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“, наред с това упражнява адвокатска професия, като в различни периоди заема длъжности, свързани с юридическата му

компетентност в Министерски съвет и Президентът на Република България. Член е на Съюза на учените в България, развива и обществена дейност.

III. Учебно-преподавателска дейност на кандидата

Доц. д-р Георги Митов е преподавател по Наказателен процес от 1989 г. Към момента, той води лекционни курсове по Наказателен процес в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“, както и лекционните курсове по избираемите учебни дисциплини „Наказателно-изпълнително право“, „Международен наказателен процес“ и „Международно сътрудничество по наказателни дела“. Осъществяваната от него преподавателска дейност разкрива задълбочените му научни интереси в областта на наказателноправните науки и дългогодишен преподавателски опит, като утвърден преподавател в тази област на правото.

IV. Научна дейност на кандидата

За участие в конкурса кандидатът е представил за рецензиране една монография и шест статии, публикувани в научни списания и сборници от научни конференции.

I. Наказателни дела от частен характер. С.: Сиби, 2017

От представените публикации съществено внимание следва да се отдели на този монографичен труд, като най-значимо научно произведение с редица приноси за правната наука. В него авторът подлага на задълбочен научен анализ нормативната уредба на делата от частен характер, посредством използването на комплексен подход, с разгърната методически инструментариум. Той разглежда нормативната уредба в исторически и сравнително-правен аспект, като достига до оригинални изводи, имащи научен принос за наказателния процес. Изясняват се редица теоретичните постановки и се предлагат решения на множество спорни въпроси, с които се преодоляват празноти в законовата уредба, съдействащи за решаване на практически трудности в правоприлагането и се аргументират научнообосновани решения за законодателно усъвършенстване на материята.

Работата е структурирана в увод, три глави и заключение. Избраната структура и последователността на изложението позволяват разглежданите проблеми да бъде възприети и анализирани, както самостоятелно, така и в тяхната цялост, което прави достъпни и разбираеми тезите на автора и подкрепящите ги аргументи.

В първата глава са разгледани основните въпроси на наказателното производство за престъпления от частен характер, свързани с разбирането за частното начало, частното обвинение, насрещното частно обвинение, насрещната частна тъжба и въпросите, касаещи участието на прокурора в тази категория дела. Втората глава от произведението е посветена на частния тъжител, който е разгледан през призмата на предпоставките за възникване на този процесуален участник, неговото процесуално положение, основанията за прекратяване на производството и въпроса за разноските по тази категория дела. Последната глава на монографичния труд разглежда процесуалното развитие на делата от частен характер, от тяхното образуване до приключването с влязла в сила присъда, като е изследван и въпросът за особеностите при привеждане изпълнението на присъдата.

2. Някои въпроси по обжалването и протестирането на разпореждането на съдията-докладчик (чл. 249, ал. 3 НПК) и определението на първоинстанционния съд (чл. 288, ал. 2 НПК) за връщане на делото на прокурора.“. Статията е публикувана в Сборник доклади на Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2016, 357-369.

3. Въззивен контрол върху първоинстанционния съдебен акт при връщане на делото на прокурора – В: Право и государство в современном мире: состояние, проблемы, тенденции развития. Материалы международной научно-теоретической конференции – III Международные „Мальцевские чтения“ – памяти заслуженного деятеля науки Российской Федерации, члена-корреспондента РАН, доктора юридических наук, профессора Мальцева Геннадия Васильевича (Белгород, 21-22 апреля 2016 г.). – Белгород, ООО „ГиК“, 2016, 57-67.

Двете статии разглеждат сходна проблематика, в тях е разискван въпросът за обжалване и протестиране на разпореждането на съдията-докладчик и на определението на първоинстанционния съд за връщане на делото на прокурора, поради допуснато на досъдебното производство отстранимо съществено нарушение на процесуалните правила, довело до ограничаване на правата на обвиняемия или на неговия защитник.

4. Процесуални проблеми на реторсията – De jure, 2017, № 1, 21-27.

В статията авторът разглежда мястото на реторсията, като институт на българското наказателно право, проблемът за произнасянето на съда по престъпния характер на насрещното деяние без наличието на обвинено за това.

Обърнато е внимание на „изземването“ на обвинителната функция от съда при реторсия и дали това противоречи на принципа на състезателност в наказателния процес (чл. 12, ал. 1 НПК). Разгледан е въпросът за характера на съдебното правомощие (да бъдат освободени и двамата от наказание – чл. 130, ал. 3 НК и чл. 146, ал. 2 НК), с оглед неговата задължителност и съдържание.

5. Встъпване на прокурора в наказателното производство за престъпления от частен характер. – В: Научни четения на тема „Правни норми и правни принципи“. Сборник доклади. С.: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2017, 195-210.

В статията е анализирана ролята на прокурора след встъпването в наказателното производство от частен характер и възможността за осъществяване на активни действия в защита на правата на тъжителя. Разгледани са различните хипотези, свързани изменение на обвинението и въпросът, за момента на встъпване и прекратяване участието на прокурора в делото.

6. Частното начало в наказателния процес. – В: Юбилейна международна научна конференция „Приложение на конституционните принципи в публичното и частното право“ – 25 години Юридически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ и 25 години от приемането на Конституцията на Република България (06 – 07 октомври 2016 г.). Велико Търново: Университетско издателство „Св. Св. Кирил и Методий“, 2017, 98-108.

В статията е разгледана същността на частното начало, като самостоятелен институт на наказателния процес. То е разгледано като елемент от механизма за правно регулиране на процесуалната дейност, имащ акцесорен характер, който дава възможност на субектите на наказателния процес да влияят върху хода на наказателното производство. Авторът задълбочено е разкрил присъщите черти на този институт, като го е разграничил от други, с което е обосновал неговата същност и съдържание.

V. Научни приноси

Към материалите по конкурса кандидатът е приложил справка за научните приноси, които следва да бъдат приети, без забележки. Те могат да бъдат обобщени в следните основни точки:

1. Разкрита е същността на частното начало в наказателното производство, като са направени изводи, имащи теоретично и практическо значение,

Анализирани са характеристиките на проявните му форми по трите категории дела.

2. Анализирана е същността на частното обвинение, посредством задълбочен сравнителен анализ с наказателното преследване, провеждано по общия ред и са разкрити неговите присъщи черти.

3. Разгледан е въпросът за насрещното частно обвинение, съответно насрещната тъжба, като е изследвана същността на този институт. Систематизирани и обяснение са процесуалните трудности и законодателни несъвършенства при прилагане на института. Направени са предложения *de lege ferenda* за преодоляване на установените законодателни несъвършенства, чрез изменения и допълнения в съответните разпоредби на НК.

4. Направен е анализ на института, даващ право на прокурорът да встъпи в наказателно дело от частен характер (чл. 48 НПК) и възможността да образува наказателно производство за извършено престъпление от частен характер (чл. 49 НПК). Посредством задълбочен правен анализ и изследване на съдебната практика е разкрита и аргументирана неговата същност и значение. Направени са предложения *de lege ferenda* за усъвършенстване на законодателството.

5. Анализирани са предпоставките за придобиване на процесуалното качество на частен тъжител от пострадалото лице. Разкрито е съдържанието на неговите права и задължения, при различни хипотези, през призмата на процесуалната теория и съдебна практика. Задълбочено е изследван въпросът за съдържанието и действието на тъжбата на пострадалото лице.

6. Всеобхватно е разгледан въпросът за правото на пострадалия да поиска съдействие от органите на МВР, като въз основа на направения задълбочен анализ и преглед на съдебната практика са формулираи и редица предложения *de lege ferenda* за усъвършенстване на нормативната уредба.

7. Анализирани е съдържателно режимът за разноските по делата за престъпления, които се преследват по тъжба на пострадалия. Направен е сравнителен анализ с реда, прилаган по делата от общ характер, с което е обосновано същественото различие и самостоятелния характер на двете процедури.

8. Анализирани са последните промени в процесуалния ред за предаване на съд и подготвителните действия за разглеждане на делото. Задълбочено, въз основа на сравнителен анализ с общия ред са разкрити множество спорни

въпроси, като са предложени пътища за тяхното решаване – по пътя на тълкуването или чрез предложения *de lege ferenda*.

9. Анализирана е същността на съдебното заседание за разглеждане и решаване на делото в първа инстанция и въззивното производство, като основна форма за проверка на първоинстанционната присъда.

10. Разкрити са и обяснени специфичните особености при привеждане в изпълнение на влезлите в сила актове на съда по делата за престъпления, които се преследват по тъжба на пострадалия.

5. Заключение

Кандидатът в конкурсната процедура доц. д-р Георги Иванов Митов отговаря на всички изисквания, предвидени в чл. 29 от Закона за развитие на академичния състав в Република България за заемане на академичната длъжност „професор“.

Предвид горното, с категоричност давам своята **положителна оценка** и **препоръчвам** на научното жури да предложи на факултетния съвет на Юридическия факултет при Софийския университет „Св. Климент Охридски“ доц. д-р Георги Иванов Митов да бъде избран на академичната длъжност „Професор“, в област на висшето образование 3. Стопански, социални и правни науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Наказателен процес“.

Член на научното жури:

доц. д-р Иван Видолов

гр. София
08.01.2018 г.